

Pojav, ki ga moramo obžalovati

»Jutro« od 27. avgusta prinaša sledeči dopis.

S KOSO IN KAMENJEM NAD UČITELJSKI PAR.

Divjaški napad na upravitelja Lojzeta Zupanca in gospe.

Velike Lašče, 26. avgusta.

V Škocjanu pri Turjaku so imeli v nedeljo veliko slavo. Ponovno novo mašo je pel po enoletnem mašnikovanju brat tamošnjega župnika g. Zupanca. Pravi, da je bilo veliko povabljenih od blizu in od daleč in veselo rajanje se je razleglo okrog župnišča pozno v noč, kakor je ob takih prilikah pač navada.

G. Lojze Zupanc, upravitelj šole v Škocjanu, znani kulturni delavec in pisatelj, se je napotil, kakor skoro vsako nedeljo popoldne, na sprehod do Turjaka. Spremljala ga je njegova gospa, ki je tudi učiteljica v Škocjanu. Pot pelje mimo cerkve in župnišča. In ko je prišel upravitelj Zupanc z gospo mimo župnišča in se oddaljil od njega samo nekaj korakov, je naenkrat nastalo za zakoncem vpitje, za katero se pa nista zmenila. Mislila sta, da se vpitje ne tiče njiju, marveč da je samo izraz veselega razpoloženja novomašniških gostov. Nadaljevala sta pot in na Turjaku sta se med prijatelji zadržala pozno v noč. Na novomašniško veselje sta se ponovno spomnila šele, ko sta se okrog polnoči spet približala Škocjanu.

Prvi ju je pozdravil spuščen župnijski pes. Naščuvan se je zakadil v upravitelja, zagrabil ga za suknjič in mu ga raztrgal. Psi je spremljal hlapec, ki se je neprestano postavljajal pred upravitelja, tako da se ga je skoro dotikal in mu zapiral pot. Hlapec je bil gotovo prepričan, da ga bo upravitelj pahnjal stran in bo dal na ta način povod za tepež. Ko je upravitelj lepo pozval hlapca, naj se vendar umakne s poti in naj raje priklene psa, da ga ne bo napadal, je hlapec zaklel, kakor ni mogoče zapisati, potem je v temi mrmraje izginil. Tako sta upravitelj in gospa nadaljevala pot zadovoljna, ker sta mislila, da sta se otrešla napadalca. Nič hudega slučajca sta zavila okrog župnišča proti cerkvi. Naenkrat je pa udarilo, kakor strela z jasnega. Samo velik zamah, žvižg skozi zrak, udarec in gospa upraviteljeva je zavpila prestrašena zaradi nenadnega napada in v velikih bolečinah zaradi rane. Hlapec, ki se mu malo prej ni posrečilo izzvati pretepa, se je vrnil s koso v roki, zamahnil je z vso silo po gospej upraviteljevi, ji odsekal polovico rokava in jopi in bluzi in zasekal na levi velikansko rano. V trenutku, ko je gospa upraviteljica zaradi strašnega

udarca in bolečin zavpila, je začelo padati od vseh strani kamenje, kakor toča. Okrog in okrog cerkve so bili razpostavljeni zavrtni napadalci in od vseh strani je deževalo kamenje. Med kamenjanjem je pa neprestano lomastil hlapec s koso. In samo svoji krepki postavi in jeklenim mišicam se ima upravitelj Zupanc zahvaliti, da ni podlegel divjaškemu napadalcu; kakaga slabica bi pobesneli hlapec kmalu pokosil. Vendar je dobil upravitelj Zupanc velike ureznine po rokah in suknjič je skoro čisto razrezan. Zverinski napadalec je odnehal šele v trenutku, ko je koso z vso silo zasadi v suknjič upravitelja in je potegnil koso k sebi, pa je imel občutek, da je koso zasadi globoko v telo, ko je parala dvojno zapeti suknjič s podlogo vred.

Upravitelj Zupanc in gospa sta iskala zdravniško pomoč v zgodnjih jutranjih urah na Grosupljem. Da je bilo divjaštvo še popolnejše, so še težko ranjena zasledovali nekateri napadalci in ju obmetavali s kamenjem, ko sta šla v sosedno vas po vozika.

—nj.—

»Slovenec« od 28. avgusta prinaša naslednji odgovor.

KJE JE KULTURA?

Škocijan.

»V »Jutru« sta izšla v zadnjem času dva dopisa iz našega kraja: oba sta od iste roke, ker imata oba isto slovenščino in ker se v obeh bere »kakor strela iz jasnega«. Ljudje vedo, kdo je to pisal.

V prvem članku se spotika dopisnik nad tem, da se v fari pobira za cerkveno slovesnost in sicer za nabavo sveč in smodnika za topiče. V drugem članku pa opisuje dopisnik »Divjaški napad na upravitelja Lojzeta Zupanca in gospe«. Datiran je ta dopis iz Velikih Lašč, je pa v resnici doma iz Škocijane. Dopisnik je moral dogodke čisto od blizu opazovati, gotovo pa je škilav, kajti videl je samo na eni strani koso v rokah hlapca, ki ga je napadel, ni pa videl vojaške sablje v rokah upravitelja Zupanca, ki je po eni uri ponoči prišel z njo v spremstvu svoje žene iz šole proti župnišču. Dopisnikar »Jutra« tudi ni videl, kako je učitelj posegel v žep po samokres in zaklical: eden, dva, tri... in kako je, ko se je bližal z vojaško sabljo proti farovski hlapcu vpil: »auf biks«.

Za danes toliko zadosti! Več bomo zapisali potem, ko bo stvar obdelana pred sodiščem. »Jutrova« dopisnik se bo prav gotovo sramoval svojega pomanjkljivega poročanja in je težko, da bi mu »Jutro« priznalo še kdaj kakšno nagrado za delo.

Ljubljani, Likar-Einspieler Marija iz Blagovice na Dol pri Ljubljani, Martič Marjeta od Sv. Stefana v Škocijanu pri Turjaku, Matoh Terezija iz Škocijane v Mali Slatnik, Medved-Cetin Rozalija iz Pišec v Cerklje, Nežič Olimpija iz Trnja v Črensovce, Pišernik Helena iz Jezerskega v Boh. Bistrico, Plut-Zupančič Marija iz Dragatuša na Unec, Pišec Ana od Sv. Jurija v Kapele, Pušotnik Marija iz Slivnice v Škofjo Loko, Ravnikar Marija iz Preloke v Svibno, Rejc-Mozetič Gabrijela iz Breznice na Jesenice, Rupret-Lipovec Ivana iz Smlednika v Kranj, Sancin-Bunc Mara iz Hajdine na Breg, Sivec Franc iz Zagradca v Ljubljano, Slabe Karol iz Globokega v Bušče vas, Slabe Marija iz Cerklj v Bušče vas, Slapar Vera iz Ajdovca na Studence, Stanonik-Grum Franja od Sv. Florijane v Doliču v Celje, Šavpah Ana iz Smartna na Pohorju v Slov. Bistrico, Šeme Ana iz Dol. Logatec v Beograd na delo v prosvetno ministrstvo, Šitnik Ana iz St. Gotarda v Dobovo, Šestan Dušan iz Ptuj v Veliko Horvatsko (pregradski srez), Štefancič Jakob iz Moščancev v Prihovo, Šturm Franica iz Ponikve ob južni železnici v Slivnico, Sušteršič Josipina iz Zabukovja v Brežice, Sušteršič Franciška iz Blagovne v Moravče, Tanaj Terezija iz Dola pri Litiji v Hotizo, Tavš Gabrijel od Sv. Antona nad Rajhenburgom v Novo mesto, Tavčar Angela iz Javorniškega Kota v Kranjsko goro, Toreli Janko iz Gorjuš v Bučko, Toreli-Vesel Marija iz Mirne peči v Bučko, Tratnjek Davorin iz Dokležovja v Dolnjo Lendavo, Trček Ludovika iz Gornjega Lakoša v Sele, Trtnik Marija iz Safarskega v Moravče, Udir Franciška iz Velike doline v Koroško Belo, Velkavrh-Lavrin Kristina iz Preserja v Dol. Logatec, Vilhar Pavla iz Zagradca na Ježico, Vrečko Martin iz Virštana k Sv. Petru pod Sv. gorami.

—i Upraviteljske dolžnosti so razrešeni: Bregant Hinko v Rušah, Gole Josip pri Sv. Juriju pod Kumom, Gregorc Dragotin v Mokronogu, Humar Franjo v Škocijanu, Kramer Franjo v St. Petru, Pečnik Ivan v Radečah, Stehovec Franc v Strugah, Vanič Janko v Krškem, Vavda Mirko pri Sv. Marjeti ob Pesnici, Voglar Alojzij na Vidmu ob Savi.

—i Za upravitelje so postavljeni: Čuk Franjo v Radečah, Globokar Ivan v Grahovem, Horvat Ivan v Krškem, Japelj Pavle v Smledniku, Lavrič Stanko v Krčevini, Likar Leopold v Dolu pri Ljubljani, Ločnikar Franc v Mavčičah, Logar Franjo v Laporjah, Mervar Franc v Žužemberku, Štefancič Jakob v Prihovi, Strekelj Ivan na VI. deški šoli v Ljubljani, Tretnjak Davorin v Dolnji Lendavi.

—i Upokojeni so: Barle Marija v Smihelu pri Novem mestu, Boštjančič Katarina v Kostanjevici, Gorup Josip, okrajni šolski nadzornik v Ptuj, Miglič Ivan na Raki, Mlakar Franc v Ljubljani, Osenjak Marija pri Lovrencu, Peterlin Alojzij v Kamniku.

—i Napredovali so v IX. skupino: Ahačič Ludovik v Orešnjevcu, Berce Vladimir v Koprivni, Dolenc Stanislav v Gornji Lendavi, Korban Anton v Dragatušu, Kralj Zorislav v Centibi, Štefancič Jakob v Prihovi, Zolnir Bogdan v Petrovi vasi; — v VIII. skupino: Brunštajner-Smalc Štefanija v Strugah, Farazin Lovro v Ptuj, Fišter Julijana na Zdolah, Jereb Bogomir v Prežganjih, Kocijancič Josipina v Prevaljah, Lang Hilda v Prevaljah,

Naš pravi domači izdelek!

Leskovar Anica v Kamnici pri Mariboru, Milkovič Adam v Selah, Peček Marta v Ptuj, Prešeren Josipina v Ljubljani, Viher Miroslav v Pincah.

—i Dodelitve: Ambrožič Ivanka, učiteljica v Ljubljani je dodeljena prosvetnemu oddelku banske uprave; Arh Josipina na osnovno šolo Ljubljana-Zgornja Šiška; Bajc Maksimiljan iz I. deške na osnovno šolo Ljubljana-Bežigrad; Bolčina Albina, otroška vrtnarica na otroški vrtec I. deške šole v Ljubljani na Tabor; Cepuder-Ferenčak Marija je postavljena na drugo deklško šolo v Mariboru; Est-Dela Mara iz VI. deške na osnovno šolo Bežigrad; Flere-Kosi Viktorina na prvo deklško šolo v Ljubljani; Fegic Bogomir iz II. deške na osnovno šolo Ljubljana-Bežigrad; Filipič-Korbar Gabrijela iz IV. deklške na dnevno zavetišče v Ljubljano Zg. Šiška; Kastelic Ivana na otroški vrtec osnovne šole Ljubljana Zgornja Šiška; Kobal Josip dodeljen dijaškemu internatu učiteljskega doma v Ljubljani se vrača na svojo redno dolžnost na I. deški narodni šoli v Ljubljani; Kokalj Štefanija iz VI. deške na osnovno šolo Bežigrad; Kozak-Seljak Ljudmila iz deklške šole na liceju na osnovno šolo Ljubljana-Bežigrad; Levstik Leopold iz osnovne šole Ljubljana Vič na IV. deško osnovno šolo v Ljubljani; Lovše Ivan dodeljen dijaškemu internatu učiteljskega doma v Mariboru se vrača na svoje redno dolžnost na IV. deški šoli v Mariboru; Matkovič Marija s šole za manj nadarjene v Ljubljani v razred za manj nadarjene v Ljubljani - Moste; Pahor Jože iz VI. deške in Plešničar Pavel iz I. deške na osnovno šolo Ljubljana-Bežigrad; Ribičič Josip s prosvetnega oddelka banske uprave na osnovno šolo Ljubljana-Sv. Peter; Rojc Andrej s prosvetnega oddelka okr. načelstva v Kranju na deško osnovno šolo v Kranju; Roth-Prešeren Josipina otroška vrtnarica IV. deklške šole v Ljubljani na otroški vrtec osnovne šole Ljubljana-Bežigrad.

Splošne vesti

NARODNI PRAZNIK NA SEVERNI MEJI.

Šolsko poslopje v Gradišču je dograjeno. Slovesna blagoslovitev bo v nedeljo 6. t. m. popoldne. Po slovesnosti bo popoldne narodna veselica. Dohod od postaje St. Lovrene ob Dravi.

Novo šolsko poslopje v Gradišču.

Z dograditvijo tega modernega šolskega poslopja je Družba sv. Cirila in Metoda pokazala, kako je reševati pereča vprašanja obmejnega šolstva. Ni se strasila velikih gmotnih žrtev, samo da postavi je nasilnemu prodiranju tujece. Nova šola bo v ponos kraju in državi. Družba sv. Cirila in Metoda si je ž njó postavila za svoj 50letni jubilej najlepši spomenik.

Učiteljstvo vabimo na slovesnost v čim večjem številu. Z udeležbo pokažimo, da znamo ceniti prizadevanje naše CMD.

— Nov načelnik oddelka za srednje šole v prosvetnem ministrstvu. Za načelnika oddelka za srednje šole v prosvetnem ministrstvu je imenovan na mesto dosedanjega načelnika Balugdžiča, načelnik prosvetnega oddelka banske uprave v Novem Sadu Milenko Janošević.

— »Učiteljski tovariš« bo izhajal tudi v septembru le 14 dnevno in to zaradi proračunske omejitve. Redno tedensko bo izhajal list od 1. oktobra dalje.

— Stalnost sodnikov. V četrtek 3. septembra stopi v veljavo čl. 101 ustave, s katerim dobe sodniki zopet stalnost, ki jim je bila odvzeta leta 1929. Od tega dne dalje sodnikom ne bo mogoče vzeti zvanja, niti jih iz kakršnih koli razlogov, proti njihovi volji in brez razsodbe sodišča ali disciplinske obsojbe kasacijskega sodišča odpustiti iz službe. Tudi jih ne bo mogoče brez njihovega privoljenja premestiti. Za upokojitve sodnika je potrebna starost 70 let ali pa taka telesna ali duševna bolezen, ki onemogoči sodniško delo.

POZIV RADIO PREDAVATELJEM.

Odsek za šolski radio naproša predavatelje in predavateljice, ki imajo na razpolago za šole primerne teme in ki imajo veselje za sodelovanje pri tej važni šolski instituciji, da nam to javijo na naslov: Jugoslovensko učiteljsko združenje — sekcija za dravsko banovino, odsek za šolski radio. Šolske radio ure bodo predvidoma tudi letos vsak torek in petek od 11. do 12. ure. Prva oddaja bo v petek 2. oktobra.

— Vpisovanje na Ant. Rud. Legatovem Enoletnem trgovskem tečaju v Mariboru je vsak dan od 10. do 12. predpoldne v šolski pisarni, Vrazova ulica 4. Tudi ob nedeljah in praznikih. Lastni dečji internat. Šolski program se dobí brezplačno. Znižana šolnina.

Osebne zadeve

—i Premeščeni so: Ambrožič Ivana iz Dolenje vasi v Ljubljano, Arh Josipina iz Bohinjske Bele v Ljubljano, Azarov-Bahovec Mihaela iz Kranjske gore na Trato, Bernot-Glob Franja iz Dobrove v Hrušico, Bon Alojzija iz Podgrada v Dobovo, Božič Miroslav iz St. Janža v Vel. Trn, Božič-Verhujak Ana iz Kal v Veliki Trn, Čarman Ivana iz Velikega Trna v Mengeš, Čehovin-Grile Marija iz Strekljencev v Kranj, Čopič Elizabeta iz Smartna pod Šmarno goro v St. Vid nad Ljubljano, Debevec Roza iz Zvenavlj v Selnici ob Dravi, Deškovič Milan iz Slivnice v Mursko Soboto, Dominko Stanislav od Sv. Petra pod Sv. gorami v Virštani, Dovgan Ana od Sv. Miklavža na Krko, Flere-Kosi Viktorina iz Ptuj v Ljubljano, Gale Ana iz St. Jurija pri Grosuplju v Leskovcu, Grašamovič-Grubelnik Marija iz Črensovcev v Trnje, Globočnik Justina iz Škocijane pri Turjaku v St. Vid pri Stični, Grčman-Trtnik Vekoslava iz Rajhenburga na Zidani most, Japelj Pavel iz Hinj v Smlednik, Japelj Darinka iz Hinj v Smlednik, Jelenc Ivana iz Dolenje Nemške vasi v Trebnje, Jurančič Josip od Sv. Marka v Telče, Jurančič Leopoldina od Sv. Marka v Telče, Juršič Hedvika od Sv. Duha v Dobovec, Kastelic Angela iz Jesenic v Ljubljano, Komac Slavko iz Ptuj v Fikšince, Kolar-Marovčec Zora iz Hrastrnika v Toplice pri Zagorju, Klun Neža iz Dolenje vasi v Ribnico, Kete Antonija od Sv. Lenarta v Ligojnu, Kemperle Ljudmila iz Kapel k Sv. Juriju, Kontler Julij iz Koprivnika v Studence pri Mariboru, Kontler Marija iz Koprivnika v Studence pri Mariboru, Kragelj-Zuber Terezija iz Tržišča v Mokronog, Kudašev-Cvetko Cecilija iz Rogatca v Šmarje pri Jelšah, Lavrič Stanko od Sv. Lovrenca na Pohorju v Krčevino, Likar Leopold iz Blagovice na Dol pri

36

1. IX

Kaj nam je pripravil
stric Tivar
za jesen in zimo?

Lepe sportne obleke od 70 - 170-
Mornarske obleke " 90 - 150-
Zimske suknjiče " 190 - 260-
Sportne čepice " 10 - 20-

Za deklce:
Oblekce od 89 - 159-
Zimske plašče " " 160 - 340-

Hubertuse
garantirano nepremočljive
za dečke in deklce
od 160 - 220-

TIVAR

OBLEKE